

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 779/2015
21.10.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Радмиле Драгичевић-Дичић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Зорицом Стојковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног А.В., због кривичног дела разбојништво из члана 206. став 1. Кривичног закона, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адв. М.Б.К., поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К бр. 4036/10 од 18.11.2013. године и Апелационог суда у Београду Кж1 1238/14 од 03.11.2014. године, у седници већа одржаној дана 21.10.2015. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног А.В., адв. М.Б.К., поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К бр. 4036/10 од 18.11.2013. године и Апелационог суда у Београду Кж1 1238/14 од 03.11.2014. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док се исти захтев у односу на повреду закона из члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП, одбацује као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду К бр. 4036/10 од 18.11.2013. године окривљени А.В. оглашен је кривим због кривичног дела разбојништво из члана 206. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од три године у коју му је урачунато и време проведено у задржавању од 06.04. до 08.04.2005. године. Истом пресудом окривљени је обавезан да плати судски паушал у износу од 20.000,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде и одлучено да ће суд о висини трошкова кривичног поступка одлучити посебним решењем.

Ставом II изреке пресуде на основу члана 423. тачка 2. ЗКП окривљени је ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело разбојништво из члана 206. став 1. у вези члана 30. и члана 33. КЗ, а ставом III изреке исте пресуде на основу

члана 422. тачка 3. ЗКП од окривљено је одбијена оптужба да је извршио кривично дело крађа из члана 203. став 1. КЗ.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 1238/14 од 03.11.2014. године усвојена је жалба браниоца окривљеног и преиначена првостепена пресуда у ставу I изреке у делу одлуке о кривичној санкцији тако што је другостепени суд окривљеног због кривичног дела разбојништво из члана 206. став 1. КЗ за које је оглашен кривим првостепеном пресудом осудио на казну затвора у трајању од две године уз урачунавање временаведеног у задржавању од 06.04.2005. године до 08.04.2005. године, док је у преосталом делу жалба браниоца окривљеног одбијена као неоснована, а првостепена пресуда у непреиначеном делу у ставу I изреке потврђена.

Ставом II изреке пресуде усвајањем жалбе Вишег јавног тужиоца у Београду укинута је првостепена пресуда у ставу II изреке и у том делу списи предмета су враћени првостепеном суду на поновно суђење.

Против наведених правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К бр. 4036/10 од 18.11.2013. године и Апелационог суда у Београду Кж1 1238/14 од 03.11.2014. године захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног А.В., адв. М.Б.К., због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП и повреде и ускраћивања људског права и слободе окривљеног, која су зајемчена Уставом и Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и додатним протоколима, а што је утврђено одлуком Уставног суда и Европског суда за људска права (члан 485. став 1. тачка 3) ЗКП), с`предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, укине првостепену пресуду у ставу I и другостепену пресуду у делу којим је првостепена пресуда преиначена у погледу кривичне санкције и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање. Бранилац окривљеног сходно одредби члана 488. став 3. ЗКП предлаже да Врховни касациони суд извршење правноснажне пресуде одложи до окончања поступка.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, па је у седници већа коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног А.В., сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости и након оцене навода у захтеву, нашао:

Неосновано бранилац окривљеног А.В., у захтеву за заштиту законитости истиче да је побijаним правноснажним пресудама, а како то из образложења захтева произилази, учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, тиме што су засноване на доказима на којима се по одредбама Законика о кривичном поступку пресуде не могу заснивати и при том као недозвољене доказе означава исказ окривљеног тада осумњиченог А.В. дат на

записнику о саслушању осумњиченог у ОУП Земун од 08.04.2005. године и записник о препознавању лица ОУП-а Земун од 08.04.2005. године.

Законитост наведених доказа, с`обзиром да су прибављени пре почетка примене сада важећег Законика о кривичном поступку (01.10.2013. године), сходно одредби члана 604. став 1. тог законика, Врховни касациони суд је ценио према одредбама ЗКП („Службени гласник РС“, бр. 70/01 и 68/02 и „Службени гласник РС“, бр. 58/04, 85/05, 115/05, 49/07, 122/08, 72/09 и 76/10).

Бранилац окривљеног А.В. неосновано исказ тада осумњиченог А.В. дат у полицијској станици у Земуну као и записник о препознавању лица у ОУП Земун од 08.04.2005. године означава као недозвољене доказе, уз образложење да је записник о саслушању осумњиченог од 08.04.2005. године супротан одредби члана 85. став 3. ЗКП односно члана 89. тада важећег ЗКП, а записник о препознавању лица ОУП Земун од 08.04.2005. године сачињен супротно одредбама члана 100. у вези члана 90. ЗКП односно члана 104. раније важећег ЗКП.

С`тим у вези бранилац окривљеног наводи да је окривљени физички вишечасовно малтретиран и злостављан од стране полиције, а да му је тек приликом саслушања у полицијској станици постављен бранилац по службеној дужности и то без претходног упознавања окривљеног са правима из члана 89. став 2. тада важећег ЗКП, тј. о праву на браниоца и праву да се изричито изјасни о прихватању постављеног браниоца или пак ангажовању новог по свом избору, због чега је по ставу браниоца записник о саслушању осумњиченог од 08.04.2005. године, који је окривљени својеручно потписао и у којем стоји наводно признање окривљеног, недозвољен доказ те је исти као и записник о препознавању лица у ОУП Земун од 08.04.2005. године требало издвојити из списка предмета.

Из списка предмета - записника о саслушању осумњиченог А.В. у службеним просторијама ОУП Земун бр. 6404/05 од 08.04.2005. године, произилази да је осумњичени пре саслушања у смислу члана 226. став 9. тада важећег ЗКП поучен о својим правима у кривичном поступку, пре свега о праву на браниоца, да није дужан да изнесе своју одбрану, нити да одговара на постављена питања, из чега несумњиво произилази да је осумњичени А.В. поучен о свим правима која му према одредбама Законика о кривичном поступку припадају, па и на она из тачке 2. став 2. члана 4. тада важећег Законика о кривичном поступку, а наиме да све што изјави може бити употребљено против њега као доказ те и о праву да узме браниоца који може присуствовати његовом саслушању.

Осим тога, по налажењу Врховног касационог суда и сама чињеница да првостепени суд није прихватио одбрану окривљеног дату у предистражном поступку, у којој није јасно определио место и време извршења кривичног дела већ само описао догађаје у којима је у Београду, почетком јануара 2005. године од бројних лица одузимао мобилне телефоне, говори да суд правноснажну пресуду није ни засновао на исказу окривљеног датом на записнику о саслушању

осумњиченог од 08.04.2005. године, већ на основу других доказа ближе наведених у образложењу првостепене пресуде, пре свега на исказу оштећене И.Г.

Надаље, ни записник о препознавању лица ОУП Земун од 08.04.2005. године не може се сматрати недозвољеним доказом, јер је и радња препознавања окривљеног А.В. извршена у свему према одредби члана 104. тада важећег ЗКП, а примедбе браниоца окривљеног везане за одећу окривљеног и чињеницу да истом приликом препознавања није стављена капуљача. Врховни касациони суд оцењује неоснованим поготову када се узме у обзир да је радња препознавања извршена пре него што је сведок - оштећена И.Г. дала исказ у својству сведока, када је са несумњивом сигурношћу указала на лице које се налазило на позицији број 3, тј. на окривљеног А.В., а што се све види из записника о препознавању КУ бр. 4648/05 од 08.04.2005. године.

Како је бранилац окривљеног наводе садржане у захтеву за заштиту законитости истицао у жалбеном поступку, а другостепени суд нашао да су ти наводи неосновани и на страни 3 образложења своје пресуде дао јасне и аргументоване разлоге, а које разлоге у свему прихвата и Врховни касациони суд и у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП, на њих упућује.

Врховни касациони суд је ценио и наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног у односу на повреду закона из члана 485. став 1. тачка 3. ЗКП и нашао да захтев у том делу нема прописан садржај.

Наиме, одредбом члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, прописано је да се захтев за заштиту законитости може поднети ако је правноснажном одлуком или одлуком у поступку који је претходио њеном доношењу повређен закон, а ставом 4. наведеног члана предвиђени су услови под којим окривљени преко свог браниоца може поднети захтев за заштиту законитости, а то је и учинио пре свега таксативним набрајањем повреда закона које су учињене у поступку пред првостепеним и апелационим судом.

По ставу Врховног касационог суда, одредбом члана 485. став 4. ЗКП, дакле, ограничени су разлози због којих окривљени може поднети захтев за заштиту законитости, па следствено томе, окривљени, на основу члана 485. став 1. тачка 1) и став 4. ЗКП може, преко браниоца, поднети захтев за заштиту законитости само због повреде тог законика прописаних у члану 74, члану 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члану 439. тачка 1) до 3) и члану 441. став 3. и 4. ЗКП учињених у првостепеном и поступку пред апелационим судом.

Бранилац окривљеног као разлог подношења захтева наводи и повреду закона из члана 485. став 1. тачка 3. ЗКП, а наиме да је окривљеном повређено или ускраћено људско право и слобода зајемчена Уставом или Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и додатним протоколима, а што је утврђено одлуком Уставног суда или Европског суда за људска права.

Међутим, истакнути наводи нису могли бити предмет испитивања од стране Врховног касационог суда, с`обзиром на то да када се захтев подноси због повреде људског права зајемченог Уставом, та повреда мора бити утврђена одлуком Уставног суда и таква одлука мора бити достављена уз захтев за заштиту законитости, а у конкретном случају таква одлука није достављена. С`тога, захтев за заштиту законитости у односу на истакнуте повреде зајемчене Уставом нема прописан садржај, па је Врховни касациони суд, на основу члана 487. став 1. тачка 3) ЗКП, захтев браниоца окривљеног у том делу одбацио као недозвољен.

Из напред изнетих разлога, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 3) ЗКП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Зорица Стојковић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Невенка Важић, с.р.**